

νου ἐγκαλιῶν, οὕτως ἔγραψεν ἰ Ἁγία μάρτυρ τοῦ Θεοῦ, Ἐλευθέριε, ὁ σὸς στρατιώτης ἀτάκτως δικάζει τὸ ζῆν· ἢ διορθοῦν αὐτόν, ἢ ἐκκόπτειν σε δεῖ· ὁ δὲ κληρικὸς εὐθὺς ἐτελεύτα. Καὶ εἰς τὸ θυσιαστήριον νυκτὸς κατελθὼν εὐξασθαι, εἶδὲ τι φάσμα δαιμόνιον, ὃ ἐπιτιμήσας, ἤκουσε κρᾶζοντος, ὡς αὐτοῦ μὲν ζῶντος, ἐνόδιωσιν, ὕστερον δὲ λυμανεῖται πάντως τὴν Ἐκκλησίαν. Δείσας δὲ καὶ πόλλα τὸν Θεὸν ἱκετεύσας, μετὰ μικρὸν ἡ, εἶπουν ἐν ἔτει 471 ἡ τὸ φθαρτὸν ἐναπέθετο σκῆνος.

Ta touton synggrammata.

Ἡ ῥηθεῖσα ἐγκύκλιος ἐπιστολή. Ὑπομνήματα εἰς τὸν προφήτην Δαυιδ. Πολλὰ ὑμῖλαι ἰ. Κατὰ τῶν τοῦ Κυρίλλου ἀναθεματισμῶν ἰ. Καὶ τὰ ἐν τῆδε τῇ βίβλῳ ὑπομνήματα. Ἄ οὐκ ἄλλου τοῦ ποιήματα ἡγούμεθα, κἂν μὴ τῷ Γενναδίου ὀνόματι καὶ τὸ, *Κωνσταντινουπόλεως*, προστεθῆ. Οὐδὲ γὰρ ἄλλος τις Γεννάδιος ἐν τοῖς περὶ ἐκκλησιαστικῶν διαλαμβάνουσιν ὑποθέσεων εὐρηται συγγραφεῦσι.

ἡ Οἱ αὐτοὶ αὐτ. ἡ Ὁ Κάθ. αὐτ. ἰ Γεννάδ. ὁ Μασσιλ. πρεσβύτερ. ἐν κεφ. 90 περὶ ἐκκλησιαστ. συγγραφ. ἰ Ἀποσπασμάτ. τούτων (ὡς φησιν ὁ Κάθ. αὐτ.) ἐξέδοικεν Φακρόνδιος ἐν βίβλ. 2. κεφ. 4.

ipsius coarguens, scripsit his verbis : « Sancte Dei martyr Eleutheri, miles tuus inordinate vivit : illeque vel corrigendus tibi est, vel omnino excidendus ; » clericus autem ille ipso tempore mortuus est. Post hæc, cum ad altare noctu venisset Gennadius, orandi causa, vidit diabolicam quandam visionem, dæmonemque increpans, ipsum clamantem audivit, se quidem, illo vivente cedere, postea vero omnino afflicturum Ecclesiam. Quo audito timore percussus multasque Deo preces offerens, paulo post, anno scilicet 471, corruptibile corpus exiit.

Gennadii scripta.

Prædicta encyclica epistola; Commentaria in prophetam Danielem; Homiliæ multæ; Adversus Cyrilli Anathematismos, et Commentaria quæ in hac collectione reperiuntur, quæ non possumus alii adjudicare, etsi Gennadii nomini non appositum legatur *Constantinopolis*, siquidem nullum alium Gennadium inter scriptores ecclesiasticos sit reperire

IN EPISTOLAM SEQUENTEM SEV. BINII MONITUM.

Cum Leo imperator apud Leonem pontificem de indicenda universali synodo diu frustra egisset, rogavit tandem ut a latere suo legatos mitteret Constantinopolim, qui una cum Gennadio ejusdem sedis antistite vigilantissimo, Ecclesias ab Eutychiana hæresi et a labe Simoniacâ expurgarent. Præsentibus igitur Domitiano atque Geminiano episcopis, apostolicæ sedis a latere legatis, Gennadius e proximioribus provinciis episcopos 75 convocavit. Inchoato concilio, ex more, primo omnium actum est de firmando fidei decreto in Chalcedonensi concilio edito; quod hæretici frequentibus ictibus concutere atque penitus dejicere conabantur. Deinde recitate fuerunt ibidem omnes illæ epistolæ, quas et episcopi Orientis, et sanctissimi anachoretæ conscripserant. Ad tollendam Simoniacam labem, quæ Constantinopolitanam Ecclesiam deturparat, canonem illum ediderunt, qui in epistola encyclica hujus concilii infra continetur. Reliqua acta omnia præter fragmentum infra positum interierunt. Vide Baronium anno 459, num. 1, 2, 3.

ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ

ΚΑΙ ΣΥΝ ΑΥΤῷ ἉΓΙΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΠΡΟΣ ΠΑΝΤΑΣ ΤΟΥΣ ΟΣΙΩΤΑΤΟΥΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΑΠΑΝ ΡΩΜΗΣ. (1),

GENNADII PATRIARCHÆ

ET SYNODI CUM IPSO

EPISTOLA ENCYCLICA

AD OMNES SANCTISSIMOS METROPOLITAS, ET AD PAPAM ROMÆ

(MANSI, *Conc. gen. t. VII, p. 912*)

Τῷ θεοφιλεστάτῳ συλλειτουργῷ τῷδε Γεννάδιος, καὶ ἡ ἐνδημούσα τῇ βασιλικῇ πόλει νέῃ Ῥώμῃ, ἁγία σύνοδος.

Ὁ Δεσπότης ἡμῶν καὶ Θεός, καὶ Σωτὴρ Ἰησοῦς Χριστός ἐγχειρίσας τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ μαθηταῖς τοῦ Εὐαγγελίου τὸ κήρυγμα, καὶ διδασκάλους τούτους ἀνάπασαν τὴν οἰκουμένην ἀνθρώποις ἐξαποστείλας, παρεκελεύετο διαρρήδη, ἣν εἰλήφασι παρ' αὐτοῦ δωρεάν, ταύτης καὶ αὐτοῦς τοῖς ἀνθρώποις μεταδίδουσι δωρεάν, μὴ κτωμένους ὑπὲρ αὐτῆς χαλκόν, ἢ ἄργυρον,

(1) In Codd. Casareo, et duobus Cothentibus 4262 et 924 deesse καὶ πρὸς τὸν πῖπαν Ῥώμης

Religiosissimo et sanctissimo in sacris comministro N. Gennadius, et quæ in Christi amante regia civitate Constantinopoli coacta est sancta synodus.

Cum Dominus et Deus Salvator noster Jesus Christus suis discipulis Evangelii prædicationem credidisset, eosque per universum terrarum orbem inter homines ad docendum misisset, aperte jussit, ut quod gratis accepissent, eis quoque gratis darent, non aurum vel argentum, aut alias omnino materiales et terrenas facultates pro eis acquirentes. Cælestibus notant Ballerini in Præfat. ad Epistolas S. Leonis Magni t. I, pag. 566. MANSI

enim et spiritualibus donis nulla est cum terrenis et temporalibus commutandi ratio. Hoc autem præceptum non solum illis, sed etiam nobis per illos dedit, quos in illorum gradum et locum substituere dignatus est : et oportet, sicut illi tunc, nos quoque nunc accurate et diligenter servare, nec in iis quæ technas sophisticas non admittunt, uti sophistica calliditate, nec aleam periculosam jacere : *Gratis, inquit, accepistis, gratis date. Non possidentes æs, neque aurum, neque argentum in zonis vestris* ¹. Simplex est et aperta hujus mandati ratio, quæ nihil habet varium, nihil quod non sit facile et explicatum, nihil quod sophistica expositione egeat. **A** me, inquit, accepistis dignitatem sacerdotii. Si mihi pro ipso parum quid vel magnum solvistis, et hoc a me venditum est, vos quoque ipsum aliis vendite : si autem gratis accepistis, vos quoque gratis date. Quid hoc est mandato apertius? Quid autem iis qui parent, utilius? **V**æ illis re vera qui Dei donum acquirere, vel illud pro pecunia dare in animum inducunt. In sel enim amaritudinis et vinculum iniquitatis ii, juxta sancti Petri sententiam ², a sua malitia comprehensi sunt.

σύνδεσμον ἀδικίας οἱ τοιοῦτοι, κατὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ ἁγίου Πέτρου, ὑπάρχουσι συλληφθέντες ὑπὸ τῆς ἑαυτῶν φιλαργυρίας.

Unde et sanctorum et beatorum Patrum sanctæ magnæ synodi œcumenicæ Chalcedone congregatæ huic legi Dominicæ convenit canon, qui sic a nobis aperte iisdem verbis editus est :

« Si quis episcopus pecuniis ordinationem fecerit, vel non venalem gratiam ad venditionem deduxerit, et pecuniis ordinaverit episcopum, vel chorepiscopum, vel presbyterum, vel diaconum, vel aliquem eorum qui in clero connumerantur, vel pecuniis provehat œconomum, vel defensorem, vel paramonarium, vel omnino aliquem ex clero, propter suum turpe lucrum : qui hoc aggressus esse convictus fuerit, de proprio gradu veniat in periculum ; et qui ordinatur, nihil ex ordinatione, vel promotione, quæ sit instar mercaturæ, juvetur, sed sit alienus a dignitate, vel curatione, quam pecuniis assecutus est. Si quis autem his turpibus ac nefariis lucris sequester intercessorve apparuerit, is quoque si sit clericus, a primo gradu excidat : si autem laicus, vel monachus, anathematizetur. »

Pulcherrima et valde pia sunt hujus canonis sanctorum Patrum præcepta, qui omnem invasionem satanicam, diabolicumque conatum, qui in donum spirituale intenditur, repellit et rescindit. Nullo enim modo vult ordinationis promotionem pecuniis aut fieri, aut suscipi, nec ab eo qui illam exercet, nec ab eo qui ordinationis promotionem accipit : sed nec ante tempus ordinationis, nec post, dari pecunias concedit : omnium enim in hac quoque re esse sordes, munerumque corruptionem pronuntiat. ῥὸν αὐτὸν τῆς χειροτονίας, ὑπὲρ τῆς χειροτονίας δίδοσθαι χρήματα συγχωρεῖ· καθόλου γὰρ τὴν ἐπὶ τῷ πράγματι τούτῳ δωροδοκίαν ἀπέφηνεν.

A ἢ χρυσόν, ἢ τινα περιουσίαν, ἄλλως ἢ ὡς ὕλικήν, ἢ γεώδη· μὴ γὰρ εἶναι τῶν ἐπουρανίων, καὶ πνευματικῶν χαρισμάτων ἀμοιβήν, τὰ γεηρά, καὶ ἐπίκηρα. Ταύτην τὴν ἐντολήν, οὐ μόνον ἐκείνοις, ἀλλὰ καὶ ἡμῖν δι' ἐκείνων ἐνατεῖλατο, οὗς εἰς τὸν ἐκείνων βαθμόν τε, καὶ τόπον ὑπεισαγαγεῖν κατηξίωσε· καὶ δεῖ καθάπερ ἐκείνοι τότε, καὶ ἡμᾶς νῦν ἀκριβῶς φυλάττειν τε, καὶ παρατηρεῖν, καὶ μὴ σφίζεσθαι τὰ ἄσπορα, μηδὲ κύβον ἀναῆρίπτειν ἐπὶ κίνδυνον. Δωρεάν, φησὶν, ἐλάβετε, δωρεάν δότε, μὴ κτησάμενοι χαλκόν, μηδὲ ἄργυρον, μήτε χρυσόν εἰς τὰς ζώνας ὑμῶν. Ἄπλοῦς καὶ σαφὴς ὁ τῆς ἐντολῆς ταύτης λόγος ἐστίν, οὐδὲν ποικίλον ἔχων, οὐδὲ δυσέφικτον, οὐδὲ σοφιστικῆς δέξιμενον ἐξηγήσεως· Παρ' ἐμοῦ, φησὶν, ἐδέξασθε τὸ τῆς ἱερωσύνης ἀξίωμα, εἰ μὲν ὑπὲρ αὐτοῦ μοι μικρόν, ἢ μέγα τι κατεβάλλεσθε, καὶ τοῦτο ὑμῖν πέπρατα· παρ' ἐμοῦ, πωλεῖτε καὶ ὑμεῖς ἑτέροις αὐτό. Εἰ δὲ δωρεάν εἰλήφατε, δότε δωρεάν καὶ ὑμεῖς. Τί τῆς ἐντολῆς ταύτης σαφέστερον; Τί δὲ τοῖς πειθαρχοῦσι λυσιτελέστερον; Οὐαὶ τῷ ὄντι, τοῖς κτήσασθαι τὴν τοῦ Θεοῦ δωρεάν, ἢ διδόναι ταύτην διὰ χρημάτων ὑπειληφόσιν. Εἰς γὰρ χολὴν πικρίας, καὶ τοῦ ἁγίου Πέτρου, ὑπάρχουσι συλληφθέντες ὑπὸ τῆς

Ὁθεν καὶ τῶν ὁσίων, καὶ μακαρίων Πατέρων τῶν τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης οἰκουμενικῆς τῆς ἐν Χαλκηδόνι συναχθείσης, τῷ Δεσποτικῷ τούτῳ νόμῳ συνάδει ὁ περὶ τούτου κανὼν, ὅς ἡμῖν σαφῶς οὕτως λέξουσιν αὐταῖς ἐκπεφώνηται·

C « Εἰ τις ἐπίσκοπος ἐπὶ χρήμασι χειροτονίαν ποιήσαιο, καὶ εἰς πράσιν καταγάγοι τὴν ἄπρατον χάριν, καὶ χειροτονῆσαι ἐπὶ χρήμασιν ἐπίσκοπον, ἢ χωρεπίσκοπον, ἢ πρεσβύτερον, ἢ διάκονον, ἢ ἕτερόν τινα τῶν ἐν τῷ κλήρῳ καταριθμουμένων, ἢ προβάλλοιτο ἐπὶ χρήμασιν οἰκονόμον, ἢ ἐκδικον, ἢ παραμονάριον, ἢ ἄλλως τινὰ τοῦ κλήρου, δι' αἰσχροκέρδειαν οἰκείαν, ὁ τούτῳ ἐπιχειρήσας ἐλεγχθεὶς κινδυνεύτω περὶ τὸν οἰκείον βαθμόν· καὶ ὁ χειροτονοῦμενος, μηδὲν ἐκ τῆς κατ' ἐμπορίαν ὠφελείσθω χειροτονίας, ἢ προβολῆς· ἀλλ' ἔστω ἀλλότριος τῆς ἀξίας, ἢ τοῦ φροντισματος, οὗπερ ἐπὶ χρήμασιν ἔτυχεν. Εἰ δὲ τις καὶ μεσιτεύων φανῇ τοῖς αἰσχροῖς τούτοις, καὶ ἀθεμίτοις λήμμασι, καὶ οὗτος εἰ μὲν κληρικὸς εἴη, τοῦ οἰκείου ἐκπιπέτω βαθμοῦ· εἰ δὲ λαϊκὸς, ἢ μονάζων, ἀναθεματιζέσθω. »

D Κάλλιστα καὶ λίαν εὐσεβῆ τῷ κανόνος τῶν ἁγίων Πατέρων ὑπάρχει τὰ παραγγέλματα, πᾶσαν ἐφοδὸν σατανικήν, καὶ πᾶν ἐγχείρημα διαβολικὸν κατὰ τῆς πνευματικῆς φερόμενον δωρεᾶς, ἀπωθούμενά τε, καὶ ἀνακόπτοντα. Οὐ βούλεται γὰρ οὐδαμῶς διὰ χρημάτων γίνεσθαι τῆς χειροτονίας τὴν προσβολήν, ἢ ὑποδέχεσθαι, οὔτε παρὰ τοῦ ταύτην ἐνεργοῦντος, οὔτε παρὰ τοῦ τῆς χειροτονίας τὴν προσβολὴν ὑποδεχομένου, ἀλλ' οὐδὲ πρὸ καιροῦ τῆς χειροτονίας, οὐδὲ μετὰ τὸν καιρὸν τῆς χειροτονίας, οὐδὲ κατὰ τὸν καιρὸν

¹ Matth. xiv, 8, 9. ² Act. vii, 20.

Ὅμως ἐπειδὴ νῦν, καίτοι προδήλως τούτων οὕτω κεκωλυμένων, ἐφωράθησαν τινες κατὰ τῶν Γαλατῶν ὀλιγωροῦντες, καὶ παραβαίνοντες δι' αἰσχροκέρδειαν, καὶ φιλαργυρίαν· τὰ σωτήρια ταῦτα, καὶ φιλόανθρωπα παραγγέλματα, εἴ ἔχειν ἔδοξε καὶ ἡμῖν ταῦτα πάλιν ἀνανεώσασθαι μετὰ τῆς ἀγίας συνόδου, τῆς ἐνδημούσης ἐν ταύτῃ τῇ βασιλευσούσῃ νέῃ Ῥώμῃ, ὥστε διὰ πάσης ἐπινοίας, καὶ πάσης προφάσεως, καὶ παντὸς σοφισμοῦ, τὴν βδελυρὰν ταύτην, καὶ ἀσεβῆ οὐκ οἶδ' ὅπως ἐπεισελθοῦσαν συνήθειαν ταῖς ἀγιωτάταις Ἐκκλησίαις παντελῶς ἐκτεμεῖν· ἵνα ἀληθῶς ἀκαπηλεύτου, καὶ καθαρᾶς παρὰ τῶν ἀρχιερέων τῆς ἐπὶ τῶν χειροτονουμένων ἀναβρόχσεως γινομένης, ἄνωθεν ἢ τοῦ Πνεύματος χάρις ἐπιφοιτᾷ· ὧν νῦν γε οὐκ οἶδα διὰ χρημάτων τὴν προβολὴν ποιουμένων, καὶ οὐ τῆς χειρὸς καθαρῶς ἐνεργούσης, ἐπιφοιτᾷ τῷ προχειριζομένῳ κατὰ τὴν φωνὴν τοῦ κηρύγματος, καὶ οὐχὶ συστέλλεται μᾶλλον ἢ τοῦ ἀγίου Πνεύματος χάρις.

Ἴσθι τοίνυν, τὰ πάντα θεοσεβέστατε, πάντα τὸν ὄντιναοῦν ἀλίσκομεν ἐπὶ τῷ τοιούτῳ τινὲ ἐπίσκοπον, ἢ χωρεπίσκοπον, ἢ περιοδευτὴν, ἢ πρεσβύτερον, ἢ διάκονον, ἢ ἄλλον τινὰ δῆποτε τοῦ κανόνος, ἢ λαϊκόν, κοινῶ δόγματι τῶν ἀρχιερέων κατακεκρίσθαι, καὶ κοινῇ ψήφῳ, καθὼς περὶ τούτου καὶ ὁ τῶν ἀγίων Πατέρων κανὼν φθάσας διαλαλεῖ. Δεῖ γὰρ εἶναι χάριν τὴν χάριν, καὶ μηδαμοῦ μεσιτεῦειν παρ' αὐτῇ ἀργύριον. Ἔστω τοίνυν καὶ ἔστιν ἀποκήρυκτος, καὶ πάσης ἰερατικῆς ἀξίας τε, καὶ λειτουργίας ἀλλότριος, καὶ τῇ κατάρχῃ τοῦ ἀναθέματος ὑποκείμενος, ὃ τε ταύτην κτᾶσθαι διὰ χρημάτων οἰόμενος, καὶ ὁ ταύτην παρέχειν ἐπὶ χρήμασιν ὑπισχνούμενος, εἴτε κληρικός, εἴτε λαϊκός εἴη, κἂν ἐλέγχοντο, κἂν μὴ ἐλέγχοντο ποιεῖν, ὅτι οὐδὲ οἷόν τε συμβιβασθῆναι ποτε τὰ σύμβολα, οὐδὲ Θεῷ συμφωνῆσαι τὸν μαμμωνᾶν, ἢ τοὺς τούτῳ δουλεύοντας δουλεῦσαι Θεῷ. Δεσποτικὴ καὶ αὕτη ἐστὶν ἀπόφασις ἀναμφίβολος· Οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεῦειν, καὶ μαμμωνᾷ.

Τούτοις ἐπιβαρρόοντες ἡμεῖς κατὰ δύναμιν, καὶ τούτοις ὑπήκοντες, μετὰ τοῦ ταῦτα φήσαντος, κατὰ τῶν ταῦτα παρανομούμενων τὴν ἀπόφασιν πεποιήμεθα. Φροντισάτω δὲ καὶ ἡ σὴ ὁσιότης διὰ πάσης περιφυλακῆς ποιουμένη, δῆλα καταστῆσαι διὰ ἀντιγράφων καὶ τοῖς ὑπὸ σὲ θεοφιλεστάτοις ἐπισκόποις, καὶ περιοδευταῖς, καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν· ἵνα ἐν ἐνὶ πνεύματι, καὶ μιᾷ ψυχῇ πάντες ὁμοῦ Χριστιανοὶ συμφραζόμενοι κατὰ τοῦ κοινοῦ δυσμενοῦς ἰσχύσωμεν σὺν Θεῷ, τὴν ὑπ' ἐκείνου φυτευθεῖσαν ἐν ἡμῖν τῆς φιλαργυρίας ρίζαν, ἅμα πᾶσιν αὐτοῖς τῶν κακῶν τοῖς βλαστήμασιν ἐκτεμεῖν. Πᾶσαν τὴν σὺν σοὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφότητα προσαγορεύω. Ἐβρωμένος ἐν Κυρίῳ ὑπερεῦχου ἡμῶν, θεοφιλέστατε ἀδελφέ.

Τούτῳ τῷ ἐπιστολιμαίῳ λόγῳ σὺν αὐτῷ δὴ τῷ Γενναδίῳ ὑπέγραψαν καὶ οἱ ἑβδομήκοντα τρεῖς.

STEPHANI BALUZII ADDITIO.

Decretum istius Concilii adversus simoniacas molitiones exstat apud Balsamonem, et hinc in editionibus Conciliorum. Desunt autem utrobique sub-

³ Matth. vi, 24.

A Quoniam tamen iis ita aperte prohibitis, quidam sunt in Galatarum Ecclesia deprehensi propter turpe lucrum et avaritiam hæc salutaria et humana præcepta negligere et transgredi: ea quoque ipsa nobis renovare visum est cum hac sancta synodo, quæ in hac regnante nova Roma, nunc agit: ut sine omni penitus inventione, et omni prætextu, callidoque commento, impiam hanc et odiosam, quæ nescio quomodo in sanctissimas Ecclesias subit, consuetudinem omnino exscindamus; ut cum pura et absque ulla cautione eorum qui ordinantur, renuntiatio ab antistitibus facta fuerit, gratia Spiritus sancti superne veniat. Quibus nescio an per pecuniam promotionem facientibus, et manu non pure operante, ad eum qui promovetur accedit, secundum B vocem Evangelii, et non potius retrahitur gratia sancti Spiritus.

Scias ergo, o vir religiosissime et omni ex parte sanctissime, quod quicumque hujus convictus fuerit episcopus, vel chorepiscopus, vel viator, vel presbyter, vel diaconus, vel quivis alius ex canone, vel ex laicis, communi antistitum decreto, communiq; sententia condemnatus est, sicut de hoc quoque sanctorum Patrum præcedens canon loquitur. Oportet enim gratiam semper esse gratiam, et argentum apud eam nequaquam intercedere. Sit ergo et ab omni sacerdotali dignitate et ministerio alienus, et anathematis loco subjectus, qui et se per pecunias acquirere existimat, et qui eam pecuniis habere pollicetur, sive sit clericus, sive laicus, sive hoc facere convincatur, sive non: quia fieri non potest, ut conveniant quæ convenire nequeunt, nec ut mammona Deo consentiat; vel ut qui ei serviunt, Deo serviant. Domini est sententia, cui contradici non potest: *Non potestis Deo servire et mammonæ*³.

D Nos in his pro viribus consulentes, et eis credentes, cum eo qui hæc dixit, adversus eos qui in iis peccant, sententiam protulimus. Tua sanctitas curam gerat, omni adhibita diligentia, ut hæc per transcripta exemplaria innotescant et sanctissimis episcopis qui tibi subsunt, et περιοδευταῖς, et aliis omnibus: ut in uno spiritu et una anima omnes simul constipati Christiani adversus communem inimicum, Dei auxilio, possimus avaritiæ radicem, quæ ab illo in nobis insita est, cum omnibus eorum malorum germinibus exscindere. Omnem quæ tecum est in Christo fraternitatem salutamus. Fortis existens in Christo, ora pro nobis, sanctissime frater.

Huic epistolæ cum ipso Gennadio subscripserunt etiam septuaginta tres.

scriptiones Episcoporum, quas exhibet Petrus Lambecius ex vetustissimo codice ms. Busbekii, qui nunc servatur in bibliotheca imperatoria. Exstant

etiam in libro secundo *Juris Graeco-Romani*. Earum xvii priores et sex posteriores nos invenimus in vetustissimo codice 924 bibliothecae Colbertinae, in quo desideratur folium intermedium ubi erant reliquae. Porro titulus istius decreti sic habet in codice

Gennadius episcopus Constantinopolensis novae Romae subscripsi. — Joannes episcopus metropoleos Heracliae subscripsi. — Anastasius episcopus metropoleos Ancyrae subscripsi. — Eunomius episcopus metropoleos Nicomediae subscripsi. — Petrus episcopus metropoleos Nicæae subscripsi. — Pergamius episcopus metropoleos Antiochiaë Pisidiæ subscripsi. — Paulus episcopus metropoleos Marcianopolis subscripsi. — Nunechius episcopus metropoleos Laodiceae subscripsi. — Petrus episcopus metropoleos Gangrorum subscripsi. — Carterius episcopus metropoleos Claudiopolitanorum subscripsi. — Agapitus episcopus metropoleos Rhodi subscripsi. — Eleutherius episcopus metropoleos Chalcælonis subscripsi. — Stephanus episcopus metropoleos Herapolis Euphratesiæ subscripsi. — Gregorius episcopus metropoleos Adrianopolis subscripsi. — Leucianus episcopus metropoleos Byzæ subscripsi. — Eunoius episcopus metropoleos Mytilenes subscripsi. — Thalassius episcopus metropoleos Parii subscripsi. — Maximus episcopus metropoleos Laodiceæ Syriæ subscripsi. — Gerontius episcopus metropoleos Seleuciæ subscripsi. — Eustathius episcopus Parnassi subscripsi. — Netiras episcopus Gazæ subscripsi. — Theodosius episcopus Gannthæ subscripsi. — Anatolius episcopus Atheniensis subscripsi. — Stephanus episcopus Prusenus subscripsi. — Cyriacus episcopus Apolloniadis subscripsi. — Acacius episcopus Antandri subscripsi. — Plutarchus episcopus Plataensis subscripsi. — Cyriacus episcopus Carphiensis (1) subscripsi. — Aphobius episcopus Coronæ subscripsi. — Macedon episcopus Magidi subscripsi. — Rufinus episcopus Aegæe subscripsi. — Palladius episcopus Andri subscripsi. — Photinus episcopus Otri subscripsi. — Eutropius episcopus Aureliopoleos subscripsi. — Joannes episcopus Ecelisinæ subscripsi. — Photinus episcopus Thermarum subscripsi. — Hypatius episcopus Germanorum subscripsi. — Sabbatius episcopus subscripsi. — Eudoxius episcopus Bosphori subscripsi. — Basilius episcopus Naucleorum subscripsi. — Poemen episcopus Clysmatis subscripsi. — Apollo episcopus Pithanæ subscripsi. — Esaias episcopus Naukratitorum subscripsi. — Isaac episcopus Thyneos subscripsi. — Heliidius episcopus Tamistheos subscripsi. — Marion episcopus Cynorum subscripsi. — Theotecnus episcopus Asenæ subscripsi. — (2) Atticus episcopus Malenorum subscripsi. — Theotimus episcopus Aemonæ subscripsi. — Chariton episcopus Appiæ subscripsi. — Serenus episcopus metropoleos Maximianopoleos subscripsi. — Maximus episcopus Zagylensis subscripsi. — Athanasius episcopus Zoitorum subscripsi. — Plusanimon episcopus Nicotarum subscripsi. — Papas episcopus Eleitorum subscripsi. — Theonas episcopus Batitorum subscripsi. — Apollo episcopus Antiphrorum subscripsi. — Agathus episcopus Pericæcidensis subscripsi. — Petrus episcopus Ephæsti subscripsi. — Apollonius episcopus Athribeos subscripsi. — Petrus episcopus Dystheos subscripsi. — Harpocras episcopus Taneos subscripsi. — Paulus episcopus Sebennyti subscripsi. — Aristoteles episcopus Echiniæ subscripsi. — Photius episcopus Babylonis subscripsi. — Augustinus episcopus novae Marcianæ subscripsi. — Joannes episcopus Nicopoleos Armeniæ subscripsi. — (3) Julianus episcopus

imperatorio et in Colbertino ut in editis, nisi quod ista, καὶ πρὸς τὸν Πάπαν Ῥώμης, non habentur in laudatis codicibus. Exstant tamen in codice 4262 bibliothecae Colletinae. Sequuntur subscriptiones.

Γεννάδιος ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως νέας Ῥώμης ὑπέγραψα. — Ἰωάννης ἐπίσκοπος μητροπόλεως Ἡρακλείας ὑπέγραψα. — Ἀναστάσιος ἐπίσκοπος μητροπόλεως Ἀγκύρας ὑπέγραψα. — Εὐνόμιος ἐπίσκοπος μητροπόλεως Νικομηδείας ὑπέγραψα. — Πέτρος ἐπίσκοπος μητροπόλεως Νικαίας ὑπέγραψα. — Περγάμιος ἐπίσκοπος μητροπόλεως Ἀντιοχείας Πισιδῶν ὑπέγραψα. — Παῦλος ἐπίσκοπος μητροπόλεως Μαρκανουπολιτῶν ὑπέγραψα. — Νουνέχιος ἐπίσκοπος μητροπόλεως Λαοδικείας ὑπέγραψα. — Πέτρος ἐπίσκοπος μητροπόλεως Γαγγρῶν ὑπέγραψα. — Καρτέριος ἐπίσκοπος μητροπόλεως Κλαυδιουπολιτῶν ὑπέγραψα. — Ἀγαπητὸς ἐπίσκοπος μητροπόλεως Ῥόδων ὑπέγραψα. — Ἐλευθέριος ἐπίσκοπος μητροπόλεως Χαλκηδόνος ὑπέγραψα. — Στέφανος ἐπίσκοπος μητροπόλεως Ἱεραπόλεως Εὐφρατησίας ὑπέγραψα. — Γρηγόριος ἐπίσκοπος μητροπόλεως Ἀδριανουπολιτῶν ὑπέγραψα. — Λουκιανὸς ἐπίσκοπος μητροπόλεως Βύζης ὑπέγραψα. — Εὐνότιος ἐπίσκοπος μητροπόλεως Μυτιλήνης ὑπέγραψα. — Θαλάσσιος ἐπίσκοπος μητροπόλεως Παρίου ὑπέγραψα. — Μάξιμος ἐπίσκοπος μητροπόλεως Λαοδικείας Συρίας ὑπέγραψα. — Γερόντιος ἐπίσκοπος μητροπόλεως Σελευκείας ὑπέγραψα. — Εὐστάθιος ἐπίσκοπος Παρνασσῶν ὑπέγραψα. — Νετίρας (4) ἐπίσκοπος Γάζης ὑπέγραψα. — Θεοδόσιος ἐπίσκοπος Κανώθας ὑπέγραψα. — Ἀνατόλιος ἐπίσκοπος Ἀθηνῶν ὑπέγραψα. — Στέφανος ἐπίσκοπος Προυσαίων ὑπέγραψα. — Κυριακὸς ἐπίσκοπος Ἀπολλωνιατῶν ὑπέγραψα. — Ἀκάκιος ἐπίσκοπος Ἀντάνδρων ὑπέγραψα. — Πλούταρχος ἐπίσκοπος Πλαταιῶν ὑπέγραψα. — Κυριακὸς ἐπίσκοπος Καρριῶν, ὑπέγραψα. — Ἀφρόδιος ἐπίσκοπος Κορωνείας ὑπέγραψα. — Μακεδὼν ἐπίσκοπος Μανδρῶν ὑπέγραψα. — Ρουφίνος ἐπίσκοπος Λιγαίων ὑπέγραψα. — Παλλάδιος ἐπίσκοπος Ἰανδρου ὑπέγραψα. — Φωτεινὸς ἐπίσκοπος Ὀτρου ὑπέγραψα. — Εὐτρόπιος ἐπίσκοπος Λύρηλιουπόλεως ὑπέγραψα. — Ἰωάννης ἐπίσκοπος Ἐκελεσηνῆς ὑπέγραψα. — Φωτεινὸς ἐπίσκοπος τῶν Θερμῶν ὑπέγραψα. — Ὑπάτιος ἐπίσκοπος Γερμενῶν ὑπέγραψα. — Σαβδάτιος ἐπίσκοπος ὑπέγραψα. — Εὐδόξιος ἐπίσκοπος Βοσπόρου ὑπέγραψα. — Βασίλειος ἐπίσκοπος Ναυκλείων ὑπέγραψα. — Ποιμὴν ἐπίσκοπος Κλύσματις ὑπέγραψα. — Ἀπόλλων ἐπίσκοπος Π.Θανίας [f Πιτάνου, Hard.] ὑπέγραψα. — Ἡσαίας ἐπίσκοπος Ναυκρατιτῶν ὑπέγραψα. — Ἰσαὰκ ἐπίσκοπος Θύνεως ὑπέγραψα. — Ἐλιπίδιος ἐπίσκοπος Ταμισθέως ὑπέγραψα. — Μαρῖων ἐπίσκοπος Κυνῶν ὑπέγραψα. — Θεότεκνος ἐπίσκοπος Ἀττῆνης ὑπέγραψα. — Ἄτταλος ἐπίσκοπος Μαληνῶν ὑπέγραψα. — Θεότιμος ἐπίσκοπος Ἀκμονείας ὑπέγραψα. — Χαρίτων ἐπίσκοπος Ἀππίας ὑπέγραψα. — Σερίνος ἐπίσκοπος μητροπόλεως Μαξιμιανουπόλεως ὑπέγραψα. — Μάξιμος ἐπίσκοπος Ζαγυλέως ὑπέγραψα. — Ἀθανάσιος ἐπίσκοπος τῆς Σοῦτων ὑπέγραψα. — Πλουσαμμῶν ἐπίσκοπος τῆς Νικιωτῶν ὑπέγραψα. — Πάπας ἐπίσκοπος τῆς Ἐλεῖτων ὑπέγραψα. — Θεωνᾶς ἐπίσκοπος Βουσιτῶν ὑπέγραψα. — Ἀπόλλων ἐπίσκοπος Ἀντίφρων ὑπέγραψα. — Ἀγαθὸς ἐπίσκοπος Περιουκίδος ὑπέγραψα. — Πέτρος ἐπίσκοπος Ἡσαίου ὑπέγραψα. — Ἀπολλώνιος ἐπίσκοπος Ἀθρίβεως ὑπέγραψα. — Πέτρος ἐπίσκοπος Δύσθεως ὑπέγραψα. — Ἀρποκράς ἐπίσκοπος Τάνεως ὑπέγραψα. — Παῦλος ἐπίσκοπος Σιβεννουτοῦ ὑπέγραψα. — Ἀριστοτέλης ἐπίσκοπος Ἐγινεωτῶν ὑπέγραψα. — Φώτιος ἐπίσκοπος Βαβυλωνῶν ὑπέγραψα. — Αὐγουστῖνος ἐπίσκοπος

(1) In Leunclavio est *Attalus*.

(2) Leuncl. *Lunianus*.

(3) Forte *Scarphiensis* et Graece *Σκαρφίαν*. *Hard.*

(4) Est et in Concil. *Νετίρας*. (H.)

πος νέας Μαρκεσιανῆς ὑπέγραψα. — Ἰωάννης ἐπίσκοπος Νικοπόλεως Ἀρμενίας ὑπέγραψα. — Ἰουλιανὸς ἐπίσκοπος Κώου, ὑπέγραψα. — Σαββάτιος ἐπίσκοπος Ἀγγιάλου ὑπέγραψα. — Στρατοκλῆς ἐπίσκοπος Ηρωικονήσου ὑπέγραψα. — Ἰωάννης ἐπίσκοπος Τραϊανουπόλεως ὑπέγραψα. — Μάξιμος ἐπίσκοπος Λιβύης ὑπέγραψα. Θεοδόσιος [al. Θεόδουλος apud Leunclavium Hard.] ἐπίσκοπος Τρανουπόλεως ὑπέγραψα. — Μαρίνος ἐπίσκοπος Ἐπιφανείας ὑπέγραψα. — Βασίλειος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας ὑπέγραψα. — Ἰωάννης ἐπίσκοπος Γερμανικείας ὑπέγραψα. — Ἰνδιμος ἐπίσκοπος Ἐιρηνοπόλεως ὑπέγραψα. — Τιμόθεος ἐπίσκοπος Δολισχῆς ὑπέγραψα. — Φοντηϊανὸς ἐπίσκοπος Σαγαλάσου ὑπέγραψα. — Ἰσίδωρος ἐπίσκοπος Διβαλτοῦ ὑπέγραψα.

(1) Leun. Trajanupoleos.

(2) Leun. Theodolus Tranopoleos.

Coensis subscripsi. — Sabbatius episcopus Anchiali subscripsi. — Stratocles episcopus Proconnesi subscripsi. — Joannes episcopus (1) Tranipoleos subscripsi. — Maximus episcopus Libyæ subscripsi. — Theodosius episcopus (2) Trajanopoleos subscripsi. — Marinus episcopus Epiphaniæ subscripsi. — Basilius episcopus Alexandriæ subscripsi. — Joannes episcopus Germaniciæ subscripsi. — Indimus episcopus Irenopoleos subscripsi. — Timotheus episcopus (3) Doliches subscripsi. — (4) Fonteianus episcopus Sagalassi subscripsi. — Docimasius episcopus Maroniæ subscripsi. — Jovinus episcopus Debeli subscripsi.

Δοκιμάσιος ἐπίσκοπος Μαρωνείας ὑπέγραψα. —

(3) Leun. Dolischie.

(4) Photinus Agalassi.

GENNADII FRAGMENTA DOGMATICA.

EX FACUNDO HERMIANENSI, pro Defensione trium capitulorum, lib. II, p. 76 seq. edit. Sirm.

Væ mihi a malis. Heu, heu! unde enim quisquam in præsentī aliunde sumat exordium? Quales Cyrilli Ægyptii, et quantas blasphemias incurri, et quantas blasphemias audivi! Quis revera det capiti meo aquam, et oculis meis fontem lacrymarum? et plorabo istud die et nocte: quoniam extendit lingua ejus mendacium, et non fidem: confortatus est super terram¹. Ex certo pax peccatoribus deceptio: Propter hoc enim obtinuit eos, inquit, superbia eorum in finem; cogitaverunt et locuti sunt in malignitate; iniquitatem in altum locuti sunt; posuerunt in cælo os suum, et lingua eorum transivit super terram. Psalmistæ ista sunt². Jeremiæ autem prophetæ illa prima. Euge, o beate Paule. Exsurgent, inquit, et ex vobis ipsis viri loquentes perversa, ut abducant discipulos post se³. Væ malo Alexandriæ, familiari ejus, et proprio jam isti secundo, quæ corrupta pleræque corrumpit. Ex toto jam mysterium iniquitatis, et vereor ne forte nunquam qui tenet de medio fiat. Euge Jeremiæ prophetæ. Item illi voci exstasis terribilis facta est super terram.

Ex Philippi Solitarii Diopt. rei Christ. (Biblioth. Patrum XXI, 611).

Est enim cognitio, quæ sermone explicari potest, absque sermone: et est cognitio cum sermone. Sunt enim multi, cognitionem quidem habentes, sermonem nequaquam, ut idiotæ, et qui non pos-

Prophetæ prophetant iniqua: sacerdotes plausuerunt manibus suis, et populus meus dilexit ita⁴. Quid enim minimum, aut quid mediocre in illis? omnem supereminentiam blasphemie jaculatus est adversus sanctos Patres, adversus eorum priores (1) Apostolos, adversus ipsum Salvatorem, in resurrectionem meditatatus est. Assumptam quidem humanitatem (2) ex nobis et pro nobis injuriat: divinam ejus (3) naturam, et impassibilem passionibus subjacere contendit.

Quin etiam respondens primo ejusdem sancti Cyrilli capitulo, quo dixit: Si quis non confitetur Deum esse secundum veritatem Emmanuel, et propterea Dei genitricem sanctam Virginem, genuit enim carnaliter carnem factum Dei Verbum, anathema sit; ita in eum inrectus est. Anathematizaturus est te Deus, paries dealbate⁵; justissimum enim est te, similiter Ananiæ Judæorum principi sacerdotum linguam adversus discipulos Christi moventem, similem ab eis indignationem experiri. Et cætera, quæ in eodem opere, si quis volet, inveniet. (4).

sunt significare ac docere perspicue, quæ in mente habent, et proferre, donec Deus his sermonem impertiverit.

Ex ANG. MAH, Vet. script. Biblioth. VII, 250.

Gennadius quoque episcopus de processione Spiritus sancti a Patre et Filio ita ait: Credimus unum

¹ Jerem. ix, 1, 3. ² Psal. LXXII, 6-9. ³ Act. xx, 30. ⁴ II Thess. II, 7. ⁵ Thren. II, 14, 15. ⁶ Act. XXIII, 3.

(1) Cod. Ver., superiores.

(2) Cod. Ver., Humanitatem Unigeniti.

(3) Cod. Ver., autem ejus.

(4) Gennadii locum alterum ex lib. II ad Parthenium profert Leontius in locis communibus de ori-

gine animarum, Γενναδίου Κωνσταντινουπόλεως ἐκ τοῦ πρὸς Παρθένιον δευτέρου λόγου.

Potuit Gennadius et ipse de Christiana religione recte sentiens, non intellectum beatum Cyrillum bona fide colere. Εὐστ. Πέτρος.